

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce: Veřejný ochránce práv jako součást systému kontroly veřejné správy

Diplomant: Adam Posejpal

Autor posudku: JUDr. Jiří Rajchl, Ph.D.

1. Zadání a cíl práce:

Veřejný ochránce práv představuje složku systému kontroly veřejné správy, které se při výuce obecné části správního práva nedostává příliš rozsáhlého prostoru, ale přesto má velký význam a zasluhuje pozornost. Autor činí správně, pokud odkaz na kontrolní funkci přímo zakomponoval do názvu práce, obecných zpracování této instituce je již nespočet. V úvodu autor zdůrazňuje, že cílem práce není „zabývat se veřejným ochráncem práv v rovině obecné, ale především a hlavně jeho činností a zařazením do systému kontroly veřejné správy.“ Na konci úvodu se autor vrací k formulaci cíle práce, kterým má být „vymezit otázky kontroly veřejné správy a jejího systému, začlenit do tohoto systému Veřejného ochránce práv a důkladně rozebrat kontrolní činnost ochránce.“ Současně chce autor dospět k názoru, zda je pro potřeby České republiky dostačující současná „pouze“ zákonná úprava, anebo by bylo vhodnější ústavní zakotvení.

2. Obsahové zpracování práce (včetně systematického uspořádání, proporcionality a práce s právní úpravou, odbornou literaturou a judikaturou):

Vlastní text diplomové práce se vedle úvodu a závěru člení na pět kapitol, které přesně korespondují se zadáním. Všechny kapitoly se dále vnitřně člení. Nejvíce prostoru přirozeně zaujímá kapitola o kontrolní působnosti ochránce. V systematickém uspořádání práce lze spatřovat určité nedostatky. Kapitola šestá je nazvána „*Jiná působnost ochránce*“ a je tím myšlena evidentně jiná než kontrolní působnost. Přitom i zde upravená oprávnění, jako například ve vztahu k podzákonným právním předpisům, pořád naplňují pojmové znaky kontroly veřejné správy. Název páté kapitoly „Kontrolní působnost ochránce“ dává tušit rozbor hmotněprávní úpravy, ale vlastní obsah je pak naplněn též problematikou kontrolního zjišťování, tedy procesní úpravou. Dále opticky nepůsobí jako ideální, když jediné členění třetí úrovně lze zaznamenat zrovna v rámci obecných výkladů o kontrole veřejné správy.

Práce vyčerpává předmětné téma na dostatečné odborné úrovni. Autor se však přesto neubrání některým obsahovým nedostatkům. Na str. 21 dochází k nesprávnému svázání stížností a petic s okolností, zda jsou podávány individuálně, či kolektivně. Na téže straně je v uvozovkách citována věta, že v současné době je úprava stížností obsažena v ustanovení § 175 správního řádu. Poznatky tohoto druhu však může uvádět sám autor bez citací na základě svých znalostí, které se předpokládají. Postačí učinit odkaz přímo na zákon. Vymezení předmětu kontroly na str. 42 a následujících opomíjí působnost ve věcech práva na rovné zacházení a ochrany před diskriminací a působnost v oblasti práv cizinců. Práce nereflektuje znění zákona o Veřejném ochránci práv účinné od 1. 1. 2012, když v podkapitole 6.1 dochází k rozboru oprávnění ochránce navrhnout nejvyššímu státnímu zástupci podání žaloby k ochraně veřejného zájmu. V této souvislosti by stálo za to také zmínit soudní řád správní. Na str. 68 je nesprávně uvedeno, že ochránce použil i cestu ústavní stížnosti. Ve

skutečnosti šlo o návrh na zrušení podzákoného právního předpisu, a proto mělo být v této souvislosti současně poukázáno na příslušná ustanovení zákona o Ústavním soudu. V poslední větě na str. 67 autor konstatuje, že „v oblasti veřejné správy je hierarchicky nejvyšším interním předpisem nařízení vlády“. Nařízení vlády je však právním, nikoliv interním předpisem. Autor ve své práci řádně cituje použitou literaturu. Bylo by však vhodnější pracovat s literaturou více průřezově a porovnávat z více různých pramenů vzájemně porovnávat, kombinovat a rozvíjet je.

3. Formální úroveň práce (včetně práce s citacemi a poznámkovým aparátem):

Formální úroveň práce je středně vysoká. V práci se objevují příležitostné stylistické nedostatky. Ohledně práce s literaturou je třeba uvést, že pokud autor cituje vyjádření jiných osob a přebírá text doslovně v první osobě, je nezbytné uvést jméno autora přímo v textu, nejen v poznámce pod čarou, viz str. 34 a 35. Při používání sborníků je nezbytné uvádět autory jednotlivých citovaných příspěvků a pro snazší identifikaci sborníku uvádět také editora a vydavatele. Na str. 37 ve druhém odstavci není zřejmé, proč je v závorce uvedeno jméno současného Veřejného ochránce práv, když vzápětí poznámka pod čarou odkazuje na komentář prof. Sládečka. Na str. 48 došlo k nechtěnému použití modré barvy u hypertextového odkazu.

4. Celkové hodnocení práce (včetně naplnění zadání a cíle práce):

Bez ohledu na výše uvedené nedostatky lze konstatovat, že zadání a cíle práce byly naplněny. Autor prokázal schopnost samostatně a uceleně zpracovat zvolené téma na dostatečné odborné úrovni.

5. Doporučení práce k obhajobě (zda se práce doporučuje či nedoporučuje k obhajobě):

Předloženou diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

6. Otázky a připomínky doporučené k rozpravě při obhajobě:

Vyjádřete se k výše uvedeným nedostatkům.

V Plzni dne 11. 5. 2012

JUDr. Jiří Rajchl, Ph.D.